

8. Трудове навчання-огляд методів творчого мислення в проектній технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://trudove.org.ua/post/korotkii-oglyad-metod-v-tvorchogo-mislennya-v-proektn-i-tehnolog>.
9. Українське державне підприємство поштового зв'язку "Укрпошта" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrposhta.com>
10. Управленческий аспект согласования [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://est-journal.ru/post/Organizacionnye-osnovy-procedury-soglasovaniya-dokumentov.aspx>.
11. Центр креативных технологий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.inventech.ru/pub/methods/metod-0002/>
12. Parmenter D. Key Perfomens Indicators. New Jersey, USA: John Wiley & Sons, ins., 2007. – 233 p.
13. Tosreople [Електронний ресурс] Сообщество поклонников ТОС. – Режим доступу <http://www.tosreople.com/tosreople/goldratt/>
14. TV/bissnes Консалтинг в Україні №10-11 (39-40) жовтень-листопад 2007 [Електронний ресурс]. – С. 46-49. – Режим доступу: <http://www.tospeople.com/tospeople/goldratt/>

Ковшова И. Оптимизация бизнес-процессов как способ повышения эффективности деятельности промышленных предприятий. В статье определены основные методы оптимизации бизнес-процессов. Исследован порядок переводов средств на расчетные счета клиентов. Представлены основные уровни детализации бизнес-процессов на IT-предприятиях. Разработан алгоритм перевода платежей на расчетные счета клиентов внутри подразделения.

Kovshova I. Optimization of business processes as mechanism of improving industrial activities. In this article the main methods of business processes optimization have been defined. The author has described the procedure of transferring funds to accounts of customers of the company. Basic business process detailing levels at IT companies were presented. The algorithm of transferring funds to accounts of customers within a company department was proposed.

УДК 330.341:004.046

Легомінова С.В., к.е.н., доц.;
Вашенко О.П., д.т.н., професор,
Державний університет телекомунікацій

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ІНФОКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Визначенно необхідність інноваційного розвитку та створення передумов конкурентоспроможного та ефективного економічного господарювання за допомогою сучасних інфокомунікаційних технологій. Векторами подальшого розвитку та оптимізації управлінських процесів щодо втілення новацій є використання мережесвих систем та технологій глобального та локального рівней, розробка конкретних інструментів реалізацій інноваційних розробок і проектів, швидкого пристосування до мінливого зовнішнього середовища. Важлим є розробка механізмів підвищення рівня технологічної та інформаційно-телекомунікаційної зрілості та готовності до змін за умов збільшення фінансування науки.

Постановка проблеми. Економічно-соціальний розвиток держави відбувається за рахунок науково-технічного прогресу, інноваційної діяльності та інтелектуалізації виробництва. Здатність до інновацій є потужним джерелом створення довгострокових конкурентних переваг. Основою інноваційного розвитку слугує національна інноваційна система, яка передбачає сукупність законодавчих, структурних і функціональних складових, що приймають участь безпосередньо у процесі створення та застосування наукових знань та втілення технологій і визначають правові, економічні, організаційні та соціальні умови для забезпечення інноваційного процесу. В умовах швидких динамічних змін зовнішнього середовища: геополітичних векторів, можливості втратити налагоджені зв'язки щодо збуту продукції – підштовхує до безперервного пошуку нових партнерів та забезпечення просування товарів й послуг, процес пристосування до змін: адаптація та знаходження нових шляхів розвитку, пошук інноваційних рішень для забезпечення ефективності діяльності та конкурентоспроможності українських товарів та послуг, диверсифікації за допомогою Інформаційних та комунікаційних технологій. Партнери, які заходять на наш національний ринок є технологічно оснащеними, тому конкурентоспроможними й привабливими для споживачів. Виникає необхідність швидкого реагування на зміни та втілення інновацій з мінімальними втратами часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми та перспективи розвитку економіки на інноваційних засадах, процеси формування та розвитку національної інноваційної системи отримали широке висвітлення в зарубіжній та вітчизняній науці. У вітчизняній літературі це праці О. Амоши, Г. Андрощука, І. Багрової, Ю. Бажала, В. Геєця, А. Гальчинського, Н. Гражевської, В. Денисюка, С. Ілляшенка, О. Красовської, Д. Маліцького, К. Мешко, О. Михайліцької, Ю. Правика, О. Одотюка, В. Осецького, О. Саліхова, В. Соловійова, О. Федірко, Л. Федулової, Л. Шаповалової, І. Чучіна, Л. Яремко.

Методологічні та методичні аспекти рішення проблем макрорегулювання регіонів за умов втілення інновацій, створення механізмів формування, збереження та підтримання сталого розвитку регіональної економіки, в умовах глобалізації та інтегрування до світових ринків знайшли відображення в працях М. Портера щодо конкурентоспроможності країн (алмаз конкурентоспроможності та кластерна інноваційна модель), С. Гареллі (чотири вимери конкурентоспроможності), А. Слоана й П. Друкера (менеджмент як ключевий фактор конкурентоспроможності), Р. Солоу (роль освіти, інновацій, ноу-хау), Н. Негропonte (роль знань в конкурентоспроможності) та низки інших вчених [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Вирішальну роль в економічному зростанні розвинених країн відіграє мезорівень, де безпосередньо відбувається процес виробництва нових знань, функціонує відповідна науково-інноваційна інфраструктура їх трансферу. Але недостатньо приділено уваги впливу сучасних інфокомунікаційних технологій на інноваційність розвитку економіки та зміни якісних структурних характеристик.

Метою статті є визначення необхідності інноваційного розвитку та створення передумов конкурентоспроможного та ефективного економічного господарювання. Світова практика свідчить, що конкурентоспроможність економіки на основі інновацій формується на тих територіях, де сконцентрований відповідний інтелектуальний та професійний потенціал і наявна гнучка й ефективна система зв'язків між учасниками інноваційного процесу, що охоплює увесь цикл від зародження та продукування інновацій до виробництва нових конкурентоспроможних товарів та послуг. Інноваційний потенціал А. М. Поручник визначає як сукупність наявних у країні інтелектуальних, технологічних, науково-виробничих ресурсів з відповідним їх інфраструктурним забезпеченням, які здатні продукувати нові знання, та ефективний механізм комерціалізації останніх [2, с. 94].

Виклад основного матеріалу. Інновації змінюють економічну організацію суспільства, перетворюється структура регіонів, активізуються міжнародні зв'язки та співробітництво, формується інвестиційний інтерес інвесторів, що в подальшому призводить до підвищення якості життя населення.

На сьогодні конкурентоспроможність визначається не наявністю ресурсів, а можливістю їх ефективного використання.

Інноваційність направлена на формування стратегічних цілей конкурентоспроможності регіонів, які повинні поєднувати і інвестиційну й інноваційні стадії. Інноваційна здібність розвитку – це результат саморозвитку (створення специфічних активів, які пов'язані з науково-освітньою діяльністю та освітою, якісними зрушеннями, які обумовлені розвитком інформаційних технологій, що забезпечує більш швидкий розвиток).

Л.А. Антонюк безпосередньо пов'язу конкурентоспроможність регіону з інноваційною економікою (що базується на знаннях). Інноваційну конкурентоспроможність регіону науковець визначає як «здатність суб'єктів регіону проводити активну інноваційну політику і тим самим впливати на зростання економіки території та підвищувати конкурентоспроможність країни в цілому» [1, 7].

Сутність інноваційного потенціалу регіону можна визначити як якісну інтегральну характеристику його здатності і можливості забезпечити реалізацію інноваційного процесу на своїй території і досягнення стратегічних цілей розвитку засобами інноваційної економіки. У такому трактуванні інноваційний потенціал включає в себе інші види потенціалу регіону, такі як технологічний, інтелектуальний, інформаційний, потенціал місткості інноваційного ринку та інші [4].

Важливу роль відіграє інституційна структура в поєднанні з використанням такого ресурсу як знання, характер взаємовідносин між економічними суб'єктами, які формують технологічну динаміку регіонів. Органічне співіснування таких ресурсів створюють передумови для економічного зростання конкурентоспроможності регіонів й економіки в цілому. Основу в першу чергу, складають знання, носіями яких є людина.

Інноваційний потенціал включає різні ресурси знань: університетські та академічні дослідження; НДДКР великих підприємств; мережеве співробітництво з постачальниками і споживачами; малий бізнес і сферу бізнес-послуг, має властивості кумулятивності і синергії. Тому інноваційний потенціал має певну інертність, а його структура впливає на конкурентоспроможність регіону, як в краткосроковому періоді, так і впливають на формування і розвиток конкурентних переваг регіону в довгостроковому періоді [5, 139].

Інноваційну діяльність економіки можна охарактеризувати сукупністю індикаторів, тобто основних показників забезпечення досліджень, розробок і впровадження наукових досягнень: наявності персоналу, підготовки та перепідготовки кадрів, інтенсивності, підсумків та результативності, які впливають на відтворювальний процес розвитку та продуктивність суспільної праці. Важливим є аспект фінансування науки з боку держави і бізнесу, який залишається значним чинником низької частки України на світових ринках інноваційної продукції.

Частка експорту високотехнологічної продукції в структурі товарного експорту України невисока і становила у 2014 р. близько 2%. Для порівняння: для країн ЄС-28 цей показник у 2014 р. становив 15,6%, у Франції – 20,6%, Великій Британії – 15,6%, Угорщині – 14,4%, Словаччині – 9,7%, Польщі – 7,7%, Румунії – 6,4% [6].

М. Згуровський зауважив, що «Україна вже вичерпує експортний потенціал сировинно-переробних та низькотехнологічних сегментів ринку. Тому безальтернативним для неї є переорієнтація на високотехнологічний шлях подальшого розвитку. При цьому держава має зробити ставку виключно на якісний людський капітал, включити конкурентоспроможну науку і передову освіту в число головних двигунів своєї економіки» [7].

Миленький В. та Строкань О. запропонували систему базових орієнтуючих показників відтворювальної діяльності, якими є, по-перше, ресурси (жива праця, з позиції зайнятих в економіці та якості людського капіталу, минула праця, насамперед, у рамках основних фондів та інвестицій в основний капітал; по-друге, підсумки та результативність; по-третє, ефективність використання ресурсного потенціалу, тобто, продуктивність суспільної праці [8].

Автори роблять акцент на інноваційних можливостях та інноваційних результатах, а каталізатором між цими процесами є інформаційні та комунікаційні технології.

Інформаційні і комунікаційні технології забезпечують рішення різноманітних технічних, організаційно-управлінських і соціально-економічних завдань на основі використання засобів мікроелектроніки, з метою збору, зберігання, обробки, пошуку, передачі та подання необхідної інформації. Витрати на інформаційні та комунікаційні технології включають поточні та капітальні витрати організацій, спрямовані на придбання відповідної техніки і програмного забезпечення, навчання працівників, оплату необхідних послуг. Сектор інформаційних і комунікаційних технологій формується в рамках сукупності організацій, що займаються відповідними видами економічної діяльності, пов'язаними з виробництвом ІКТ-устаткування, оптовою торгівлею спеціалізованими товарами, діяльністю в галузі електрозв'язку та надання ІКТ-послуг [8,60].

ІКТ технології починають використовуватися на макро- і мікро- рівнях управління, для доступу й обміну інформації використовуються можливості локальних і глобальних телекомунікаційних мереж. У 1965 році Г. Мур сформулював правило «закон Мура, за яким продуктивність обчислювальних систем подвоюється кожні вісімнадцять місяців [9]. Таким чином, можливості інноваційного розвитку економіки будуть прискорюватись.

Інформаційні технології та інформаційні системи забезпечують мобільний доступ і аналітичну міць, які задовольняють потреби торгівлі та управління підприємствами в масштабі країн і континентів. В свою чергу – це створює загрози національним і регіональним фірмам: глобальний зв'язок і системи управління надають споживачеві інформацію про пропозиції і ціни і дозволяють здійснювати операції і замовлення протягом 24 годин на добу в будь-якому місці, де є доступ в мережу.

Застосування ІТ дозволяє радикально змінити стиль управління і самі бізнес-процеси, значно поліпшити основні показники діяльності компаній. Новий стиль управління має передбачати гнучкі структури, оптимальну децентралізацію, маневреність, швидкий розподіл, віртуальність та відкритість. Разом з тим, колишні правила ведення бізнесу стрімко застарівають. Компанії, які не в змозі "побачити" значимість цих змін, ризикують сильно відстати.

Сучасний стан інформаційних технологій змінює правила та режими роботи економіки в цілому та її окремих господарських одиниць. Інфокомунікаційні технології передбачають існування: розподілених баз і сховищ даних; пошукові системи, технології пошуку заданих даних, експертні системи; розподілену роботу в групах; телекомунікації та мережі, засоби підтримки прийняття рішень, доступ до баз і сховищ знань, системи знань; інтернет/інтранет технологій; оптоволоконні і супутникові системи зв'язку, мобільні системи, інтерактивну взаємодію; бази даних, системи опитування та виявлення переваг; системи пошуку, мобільні агентні системи, експертні системи, системи гнучкого планування і управління ризиками; високопродуктивні ЕОМ.

За рахунок розвитку інфокомунікаційних технологій змінюються і загальні характеристики результативності економіки, управлінських процесів, відбувається перебудова структурних форм. Динаміка розвитку бізнесу пришвидчується, прогнози стратегічного планування й визначення тактичних цілей стають більш точними, вірогідність іноді досягає високих значень, можна спрогнозувати та оптимізувати ситуації щодо управління ризиками, спостерігається гнучкість управління та швидка маневреність, підвищується конкурентоздібність, що обумовлює переваги ведення бізнесу та швидкого створення доданої вартості.

Аналіз зрілості економіки до готовності втілення інноваційних впроваджень проводиться на підставі вивчення технологічної, інформаційної, фінансової документації, а такожі документованих перевірок персоналу, його готовності до сприйняття до нових векторів розвитку та адаптації до нових знань.

Перехід на більш високий рівень розвитку, робить організацію більш конкурентоспроможною, динамічно реагує на вимоги ринку і оптимально використовує всі види своїх внутрішніх ресурсів.

Це обумовлює до формування моделей рівня зрілості та готовності до змін, етапів розвитку організації процесів на підприємствах. Щодо проектної діяльності можна виділити два основних типи організацій:

- діяльність яких орієнтована на бізнес процес. Дані підприємства для ведення бізнес-діяльності використовують процесний підхід до управління як основний. Проектне управління використовується в процесах внутрішнього (по відношенню до основної діяльності) розвитку організації – реорганізація, впровадження інформаційних технологій, створення нових виробів і продуктів;
- діяльність яких орієнтована на бізнес-проект. Дані підприємства використовують проектний підхід до управління не тільки для внутрішнього розвитку, а й для реалізації основної бізнес-діяльності (наприклад, створення локальних мереж та можливість виходу до глобальних).

В обох типах організацій існує необхідність застосування технологій управління проектами. Тому організації створюють і розвивають системи управління проектами, приділяючи особливу увагу основним чотирьом їх компонентів:

- персонал;
- методологія;
- організаційна структура;
- технології (в т.ч. інформаційні).

Моделі організаційної зрілості управління проектами надають організаціям можливість оцінки поточного стану системи і виділення стратегії і тактики розвитку системи управління проектами на підприємстві.

Компанія повинна послідовно підвищувати рівні зрілості всіх своїх структур (як технологічний, організаційний так і інфорційних). Надалі підвищення рівня зрілості можна проводити на плановій основі з циклічною структурою.

До плану стратегічного планування слід включати: джерела виникнення ресурсів, перелік прогнозованих проектів і розподіл ресурсів, в тому числі, резерви під заздалегідь непередбачені проекти.

При проведенні оцінки рівня зрілості следует брати до уваги особливості різних структур конкретної організації (організаційної, технологічної, інформаційної) для найбільш ефективного впровадження нової технології в уже існуючий (іноді застарілий) процес [11].

Висновки та перспективи подальших досліджень. За результатами проведеного дослідження інноваційність розвитку економіки залежить від розвитку сучасних інфокомунікаційних технологій. Векторами подальшого розвитку та оптимізації управлінських процесів щодо втілення новацій є використання мережевих систем та технологій глобального та локального рівней, розробка конкретних інструментів реалізації інноваційних розробок і проектів, швидкого пристосування до мінливого зовнішнього середовища. Важлим є розробка механізмів підвищення рівня технологічної та інформаційно-телекомунікаційної зрілості. Для ефективного використання інноваційного потенціалу необхідно його технологічне та організаційно-структурне оновлення. Необхідним є збільшення обсягів фінансування науки і освіти, як фактору забезпечення високотехнологічного конкурентоздатного виробництва. Розробка нових організаційних форм управління, які дозволять максимально використати всі переваги нових досягнень інфокомунікаційних технологій, є перспективним напрямом подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Антонюк Л.Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: регіональний аспект / Л.Л. Антонюк // Міжнародна економічна політика. – 2005. – № 1. – С. 45-68.

2. Поручник А.М. Інноваційний потенціал України та його реалізація в міжнародному науково-технічному співробітництві / А.М. Поручник // Науковий збірник КНЕУ. – К.: КНЕУ, 2004. – С. 94- 117
3. Garelli, S. Competitiveness of nations: the fundamentals // The World Competitiveness Report [Electronic resource] / Mode of access: <http://www.imd.org/research/publications/wcy/index.cfm>. – Date of access: 02.09.2010.
4. Афонасова М.А. Управление инновационным развитием региона в условиях институциональной трансформации экономики: автореф. дисс. докт. экон. наук: 08.00.05 / М. А. Афонасова. – С-Пб., 2009. – 40 с.
5. Богдан Н.И., Мишкевич М.В., Соле де Парельяда Ф. Промышленная политика и региональное развитие. – Минск: БГЭУ, 2002. – 158 с.
6. Офіційний сайт Європейської комісії (Євростат) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
7. Згуровський М. Сценарії розвитку України: «борговий зашморг» чи «інноваційний розвиток»? // М. Згуровський // Незалежний культурологічний часопис «І» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ji-magazine.lviv.ua
8. Миленський В.М., Строкань О.А. Методика визначення різноякісних факторів у відтворювальному процесі функціонування регіону [Електронний ресурс] / В.М. Миленський, О.А. Строкань // Бізнес-інформ. – 2015. – № 8. – Режим доступу: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-8_0-pages-58_63.pdf
9. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.intuit.ru/studies/courses/13833/1230/lecture/24077>.
10. Митус К.Н. Выбор метода оценки эффективности информационных технологий с помощью определения уровня организационной зрелости корпорации // Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Випуск 109/2010. Серія: Економіка і фінанси. – Севастополь, 2010. – 98 с.
11. Мандра А.В. Модели технологической зрелости для оценки функционирования информационного ресурса судостроительного предприятия / А.В. Мандра // Восточно-Европейский журнал передовых технологий. – 2012. – №1/13 (55). – С. 61-63.
12. Геєць В.М. Інноваційні перспективи України / В.М. Геєць, В.П. Семиноженко. – Харків: Константа, 2006. – 272 с.
13. Забарна Е. М. Інноваційно-інвестиційний фактор економічного розвитку України / Е.М. Забарна. – Одеса: Ін-т проблем ринку та екон.-екол. досліджень НАН України, 2006. – 304 с.
14. Саліхов О.Б. П'ять кроків до створення та успішної реалізації національної інноваційної стратегії. Досвід Європи / О.Б. Саліхов, О.В. Крехівський // Економіка та держава. – 2011. – № 1. – С. 9-11.
15. Чучіна І.М. Інноваційно-інвестиційна політика України в умовах ринкової економіки / І.М. Чучіна, М.Ю. Приз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Natural/Vkdpu/2010_2_1/165.pdf

Легоминова С.В., Ващенко О.П. Влияние развития инфокоммуникационных технологий на инновационное развитие экономики. Определена необходимость инновационного развития и создания предпосылок конкурентоспособного и эффективного экономического хозяйствования с помощью современных инфокоммуникационных технологий. Векторами дальнейшего развития и оптимизации управленческих процессов по воплощению новаций является использование сетевых систем и технологий глобального и локального уровней, разработка конкретных инструментов реализации инновационных разработок и проектов, быстрого приспособления к меняющейся внешней среде. Важным является разработка механизмов повышения уровня технологической и информационно-телекоммуникационной зрелости и готовности к изменениям в условиях увеличения финансирования науки.

Legominova S., Vashchenko O. Impact of information and communication technologies in the innovative development of the economy. The necessity of innovative development and creation of prerequisites for a competitive and efficient economic management by means of modern information and communication technologies. The vectors of further development and optimization of administrative processes to translate innovations is the use of network systems and technologies of global and local levels, the development of specific tools and implementation of innovation projects, rapid adaptation to changing external environment. It is important is to develop mechanisms to improve the level of technology and information and telecommunications maturity and readiness for change in the conditions of increased funding of science.

УДК 338.24

Головнина О.Г., к.е.н., доц.;
Лобань О.О., здобувач,
Державний університет телекомунікацій

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ В ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Стаття розглядає особливості законодавчого формулювання корпоративних прав в умовах ринкової трансформації української економіки та застосування механізму державно-приватного партнерства при вдосконаленні української інфраструктури.

Постановка проблеми. В умовах української економіки традиційно-ринкові основи, механізми, інноваційна теорія (Й. Шумпетер, Р. Солоу, С. Кузнец та ін.), закон Тугана–Барановського потребують сучасного вмотивованого розвитку з врахуванням соціально орієнтованого розвитку стратегічних країн світу, синергетичної оцінки наслідків трансформацій, оптимізації використання та поєднання в організації діяльності ринкових суб'єктів переваг різних форм власності та господарювання, процесів корпоратизації компаній, дослідження використання корпоративних прав для обґрунтування зростання синергетичності соціально-економічних систем, в тому числі при корпоратизації компаній сфери транспорту та зв'язку, створення ефективної сучасної придорожньо-туристичної інфраструктури на засадах удосконалення методології прискореного соціально-економічного розвитку, ефективізації національного законодавства, врахування дії законів розвитку систем та соціалізації національного законодавства, соціальних законів та соціальних закономірностей в умовах трансформаційної української економіки, формування особливостей поєднання інтересів при реалізації прав власності різних суб'єктів господарювання в рамках єдиної компанії з метою підвищення оцінки споживача індивідуальних і суспільних благ, що йому надаються.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною та методологічною базою роботи є положення і висновки сучасної вітчизняної та зарубіжної науки, наукові роботи вчених з питань соціально орієнтованого розвитку стратегічних країн світу, синергетичної оцінки наслідків трансформацій, оптимізації використання та поєднання в організації діяльності ринкових суб'єктів переваг різних форм власності та господарювання, процесів корпоратизації компаній, дослідження використання корпоративних прав, законодавчі та нормативні акти України.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. В існуючих наукових працях не визначено чіткого поняття корпоративних прав та недостатньо висвітлені питання корпоративного управління, державно-приватного партнерства в умовах трансформаційної економіки.